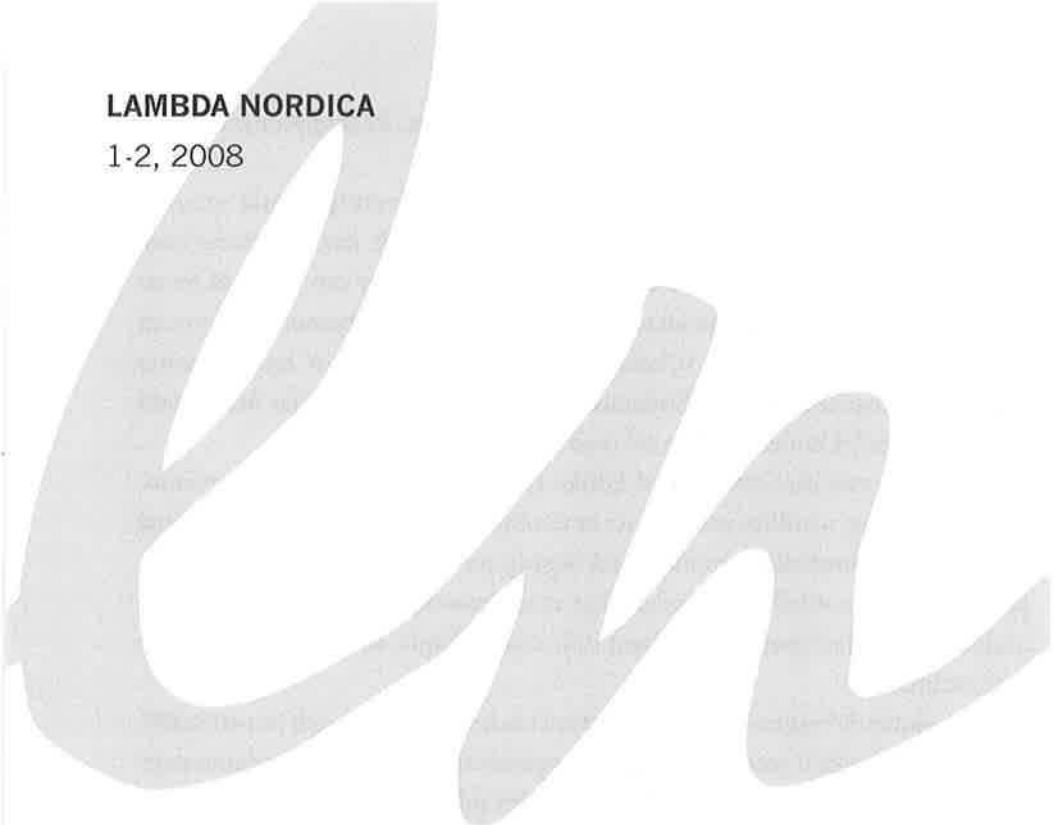

ANNA OLOVSDOTTER LÖÖV är doktorand i genusvetenskap vid Lunds universitet. Hennes avhandling behandlar dragkings och dragkingkultur i Sverige. Hon har nyligen publicerat artikeln »Dragkingkulturen – kvinnokulturens queera brorsa« i den nordiska nättidskriften *Trikster*. Hon är chefredaktör för tidningen *Wannabe* (Sveriges förenade hbtq-studenters tidning).

Innehåll

Lesbiska, drag och feministisk kultur	13
Representation, kropp och performativitet	14
Att (be)skriva dragkingliv	18
Dragkingforskningens teoretiska inramning	21
Noter	22
Källförteckning	24

Dragkings 101

En liten guide till forskningen om dragkings

ANNA OLOVSDOTTER LÖÖV

När Päivi gör sin entré har man svårt att tro att det verkligen är en tjej. Rörelserna, manéren, mimiken, gången, talet och gesterna – allt är perfekt. Dessutom har hon löskuk vilket ytterligare förvillar bilden. När *Revolt* såg henne i aktion tog det faktiskt tre nummer innan vi förstod att vi inte kunde bestämma träff med den »härlige« grabben... (*Revolt* nr 6, 1979)

Det här är en guide till forskning om dragkings i form av en kortfattad översikt över forskningsfältet. »Drag king« är ett relativt nytt begrepp som etablerades under 1990-talet i USA när dragkings började uppträda på gayklubbar i amerikanska storstäder som New York och San Francisco. Citatet ovan är hämtat från gaytidningen *Revolt* 1979. Artikeln där citatet återfinns handlar om den finska dragshowgruppen Tri Traci Trags och en av det fåtal kvinnor, Päivi Grönros, som uppträder som man i drag. Hon benämns inte som dragking i texten, men hennes roller som Tom Jones, Paul Anka och Elvis Presley gör att paralleller lätt kan dras till dagens dragkings. Även om Päivi Grönros uppträdanden som Elvis Presley lätt kan sammankopplas med samtida kungars uppträdanden som the King verkar hon vara relativt ensam om att uppträda som man under 1970-talet, vilket skiljer henne från de dragkings som under tidigt 2000-tal kan sägas utgöra en queer subkultur i Sverige. Som uttryck har drag många föregångare och samtida släktingar, men den forskning jag har valt att fokusera på här är den där dragkings explicit nämns i texten, och kommer därför endast i lägre grad beröra texter om kvinnor i manskläder som inte benämns som dragkings. Jag utgår ifrån benämningen »dragking«¹ som sådan och diskuterar den forskning som explicit fokuserar dragkings. Jag skiljer här alltså dragkingforskning från forskning om andra kvinnor i manskläder, även om dragkingpraktiken självklart liknar flera av dessa andra praktiker såsom till exempel mansimitation.

Den forskning som bedrivits om dragkings från sent 1990-tal och framåt har fokuserat många olika aspekter av dragkingandet och ur olika perspektiv. Texterna presenteras i en ordning där tiden för publicering utgör ett slags ram då det enligt min mening finns ett innehållsligt mönster bland texterna utifrån när de publicerats.

Denna disposition riskerar att överbetona likheter mellan texter som publicerats nära varandra i tiden och olikheter mellan texter med tidsmässig skillnad. Strategin kan vara problematisk om dispositionen skapar en förenklad och mer homogen bild än vad som egentligen är fallet. Trots detta är min förhoppning att jag genom denna disposition lyckas skapa en lättöverskådlig bild av dragkingforskningen vilket kan sägas vara översiktens främsta syfte.

Under tidigt 1990-tal hade dragkingandet ännu inte fått sitt amerikanska genombrott och det är först under sent 1990-tal som dragkings kommer i forskarnas fokus och då främst genom queerforskaren Judith Halberstam i hennes inflytelserika böcker om dragkings i USA. I början av 2000-talet börjar dragkings skriva om sina egna erfarenheter av dragkingande. Forskare utgår då ofta från sin egen dragkingpraktik i sin forskning och alla texter handlar inte heller längre om dragkings endast i USA, utan forskningen har breddats även rent geografiskt.

Min egen position i dragforskningsfältet är att jag skriver en avhandling i genusvetenskap om dragkings och dragkingkultur som är baserad på fältstudier i form av deltagande observation i olika dragsammanhang och intervjuer med dragkings på olika platser i Sverige.

Lesbiska, drag och feministisk kultur

Sarah E. Murray frågar sig i artikel »Dragon Ladies, Draggin' Men: Some Reflections on Gender, Drag and Homosexual Communities« (1994) varför det inte

Berättelse om en plats

City Club

DÖBELNSGATAN, STOCKHOLM 1966

Kära nostalgiker, känner ni igen sigillet som blev symbolen, kan man säga, för en epok i Stockholms nöj-

esliv som tyvärr har försvunnit. Kommer ni ihåg, om man gick Döbelnsgatan upp förbi Franska skolan så kom man till nummer tre som en gång i tiden inneslöt ett gammalt tryckeri. Två driftiga herrar vid namn Bertil och Peter byggde emellertid med mycket möda och entusiasm om detta tryckeri till en trivsamt klubblo-

har utvecklats en lesbisk dragkultur i USA. Hennes svar handlar dels om bristen på lesbisk barkultur och dels den lesbiska feminismens skepsis gentemot maskulinitet och män. Hon diskuterar även maskulinitetens icke-performativa karaktär och att kvinnor »dragar« till vardags som möjliga skäl till avsaknaden av en lesbisk dragkultur (Murray, 1994).

Antropologen Esther Newton publicerade 1972 sin klassiker om dragqueens i USA – *Mother Camp: Female Impersonators in America*. I artikeln »Dick(less) Tracy and the Homecoming Queen: Lesbian Power and Representation in Gay Male Cherry Grove« från 1996 återkommer hon till ämnet, men istället för att fokusera på homosexuella män skriver hon om lesbiska som dragar. I artikeln är det dock lesbiska som iscensätter femininitet och uppträder som dragqueens som hon diskuterar. Hon nämner även ett fåtal »drag kings« – lesbiska som dragade som män, men poängterar att de var få och att termen sällan användes i den gemenskap hon studerat (Newton, 1996:73).

Även om dragkings ännu inte blivit ett etablerat uttryck och en del av lesbisk kultur när Murray publicerar sin artikel 1994, så anordnades dragkingworkshopar i USA redan i slutet av 1980-talet och den första dragkingtävlingen gick enligt performanceartisten Diane Torr av stapeln 1991 (Torr & Czynszelska, 1998).² En beskrivning av en »Drag-King For-A-Day«-workshop publicerades 1993 i antologin *The Last Sex: Feminism and Outlaw Bodies* (Bell, 1993).³ En annan tidig text där dragkings nämns, men då endast i en diskussion av terminologi för att benämna maskulina kvinnor, är Gayle Rubins »Of Catamites and Kings: Reflections on Butch, Gender, and Boundaries« ur antologin *A Persistent Desire: A Femme/Butch Reader* (1992).⁴ I andra tidiga 1990-talstexter om kvinnor som uppträder som män i scensammanhang såsom bidragen i antologin *Crossing the Stage: Controversies on Cross-dressing* (1993) saknas referenser till dragkings (Drorbaugh, 1993; Ferris 1993; Solomon, 1993). Dragkings har i början av 1990-talet ännu inte utvecklats till en amerikansk queer subkultur

1966. Lokalen, som sedermera
v Mia, Groupie, Fattighuset, Alex-
ira, Cha-Cha, och så vidare. fick
förträffliga namnet City Club, och
mdes just i det här huset.
et här är den luxuösa receptio-
dit man anlände – den utvalda
eskående publiken för att visa
sina medlemskort. För med-

lern, det måste man vara. Nå, det
var i alla fall snabbt avklarat. Och
sen begav man sig till garderoben.
Där det alltid ... var ett livligt folkli-
v – snack, skvaller, telefoner, träng-
sel. Sen gick man vidare nedför
trappan, genom den spatiösa lo-
kalen, uppför nästa trappa, förbi
olika barer, tills man kanske fann

den man sökte i den här baren. Där
släckte man törsten efter att ha
dansat till kanske några Beatleslå-
tar. Sen kunde det vara skönt att slå
sig ner i någon av myshörnorna och
småprata lite utan att bli nämnvärt
störd av musiken från dansgolvet.
Vad gästerna emellertid inte såg,
som väl var, det var hur ägarna till-

och det är först i mitten av 1990-talet som dragkings på allvar slår igenom i New York och San Francisco och då drar till sig queerforskaren Judith Halberstams intresse.

Representation, kropp och performativitet

Halberstam träffar 1995 fotografen Del LaGrace Volcano på en dragkingtävling i London.⁵ De inleder ett samarbete som resulterar i portalverket om dragkings – *The Drag King Book*, från 1999. Boken innehåller texter skrivna av Halberstam och illustreras med fotografier av dragkings tagna av Volcano. Boken är baserad på ett fältarbete som först resulterade i artikeln »Mackdaddy, Superfly, Rapper: Gender, Race, and Masculinity in the Drag King Scene«⁶ (1997) och senare ett kapitel om dragkings i *Female Masculinity* (1998). I artikeln undersöker Halberstam intersektioner mellan genus, rasifiering (race) och klass i dragkingkulturen i New York och finner att dragkingkulturen är uppdelad utifrån dessa. I de dragkingtävlingar som anordnades och där vinsten var pengar var deltagarna främst maskulina svarta och latina och de använde sin egen butch-maskulinitet som grund för dragkinguppträdandet, men när dragkings blev ett mer etablerat fenomen var det främst vita dragkings som uppträdde. Halberstam menar att dragkingkulturen måste förstås mot bakgrund av de skiljelinjer utifrån ras och klass som existerade i tidigare lesbiska gemenskaper samt deras olika relationer till begreppsparet butch/femme och kvinnlig maskulinitet.

Den kvinnliga maskulinitetens roll för dragkings är den huvudsakliga fokusen i kapitlet om dragkings i *Female Masculinity* (1998). Halberstam tar i *Female Masculinity* strid med de maskulinitetsforskare som sätter likhetstecken mellan maskulinitet och män och lanserar begreppet »kvinnlig maskulinitet«⁷ (female masculinity) som en beskrivning av »maskulinitet utan män«. I kapitlet »Drag Kings: Masculinity and Performance« utformar hon en taxonomi över

bringade dagarna och allt det arbete som las ner på att pynta lokalen vid varje större helg. ...

Här uppfirån kunde man också blicka ner på dansgolvet. [Där] utspelades showerna. Publiken på första parkett, ja, det vill säga parkettgolvet. Där satt eller låg man, såvida man inte trängdes på bal-

kongerna eller krängde runt pelarna eller hängde krok i arm nånstans för att kunna se bäst. Nåja, det fanns ju bord också, där man sittande kunde ge uttryck för sitt bifall med glada kommentarer. När barriär mellan scen och salong fanns det då aldrig.¹

1. Videoinslag från City Club, 1986.

Berättelse om en plats

After Dark

DAVID BAGARES GATA, STOCKHOLM 1977

En fredagkväll i november 1977 jag för första gången på After Dark Club, »Sopan« som kompisarna k

dragkings. I klassificeringen av dragkings fokuserar hon på vilken roll kvinnlig maskulinitet spelar för de uppträdande. Halberstam menar att maskulinitet är svårt att iscensätta, speciellt normativ maskulinitet. Hon beskriver kungarnas olika tekniker för att iscensätta/teatralisera maskulinitet. Dessa tekniker, som ofta handlar om att tona ned sitt kroppsspråk, kallar hon »kinging«. Hon diskuterar även dragkingandets relation till manlig maskulinitet och vilka maskuliniteter som är möjliga att iscensätta och inte. Halberstams forskning kan beskrivas som en intervention som syftar till att namnge och lyfta fram maskulina kvinnor. Forskningen är i samma anda som antologin *All the Women are White, All the Blacks are Men, But Some of Us are Brave: Black Women's Studies* (Hull m fl., 1982) där svarta kvinnor skriver fram sig själva som de »modiga« och som ett eget forskningsfält i syfte att bemyndiga svarta kvinnor. Halberstam med flera gör detsamma när de skriver fram en plats i historien för dragkings och beskriver dragkings som specifika, och åtråvärda, maskulina kvinnor – därav Halberstams myntande av begreppet kvinnlig maskulinitet.

Även Robin Maltz diskuterar dragkings i relation till kvinnlig maskulinitet i »Real Butch: The Performance/Performativity of Male Impersonation, Drag Kings, Passing as Male, and Stone Butch Realness« (1998). Hon undersöker hur dragkings förhåller sig till mansimitatörer och stonebutchar. Hon använder begreppet »stone butch realness« för att särskilja stonebutchens »verkliga« maskulinitet, som hon menar ifrågasätter relationen mellan män och maskulinitet, från dragkingen som hon menar endast imiterar manlighet och därigenom befäster antagandet att maskulinitet är ett manligt privilegium.

Halberstam har även efter *Female Masculinity* (1998) fortsatt sitt arbete om dragkings. I artikeln »OH BEHAVE! Austin Powers and the Drag Kings« (2001)⁸ spårar hon dragkinginfluenser i komedier såsom *Austin Powers – International Man of Mystery* och *The Full Monty*.⁹ I kapitlet »What's That Smell? Queer Temporalities and Subcultural Lives« i *In a Queer Time and Place. Trans-*

le stället. Jag hade aldrig varit på
ylklubb förut. Just den fredagen
det fint besök av Folies Parisien-
s och därför smockfullt med folk.
t var 23-årsgräns så vi fick visa
itimation för dörrvakten. Vi klev
genom ekporten, betalade en-
och tog upp upp för den långa
trånga trappan till lokalen. Där

uppe fanns en liten hall med toa-
lett och soffor att vila sig i. Innanför
låg dansgolvet, scenen och en bar.
Utmed väggarna fanns små upp-
höjningar med några bord. Det lä-
ter kanske stort men jag minns att
jag slogs av att lokalen var så liten.
Folk dansade – tjejer med killar, kil-
lar med killar och tjejer med tje-

jer. Väggarna var målade i rött och
svart och på dem hängde massor
av speglar inramade med guld. Det
var säkert fejk men de gjorde att
rummet såg större ut. Över fönst-
ren hängde bordellaktiga röda och
svarta sammetsgardiner. I taket
hängde kristallkronor – säkert fejk
de också. Överallt var det fullt med

gender Bodies and Subcultural Lives (2005) undersöker hon vad som kännetecknar queera lesbiska subkulturer och särskiljer dem från andra subkulturer som hon menar ofta är manliga och utgår från ungdomar. I båda artiklarna gör Halberstam ett inlägg i debatten om subkulturer och deras relation till den dominerande kulturen och kritiserar den appropriering av dragkingmaskuliniteter som hon menar har skett från den dominerande heterosexuella kulturens håll.

I slutet av 1990-talet och början av 2000-talet publicerades tre nordamerikanska avhandlingar som helt eller delvis handlar om dragkings. I alla tre används dragkings som ett av flera exempel på en företeelse eller ett tema som forskaren valt att undersöka, eller en teori forskaren vill illustrera. Romy Sara Shillers avhandling *A Critical Exploration of Cross-dressing and Drag in Gender Performance and Camp in Contemporary North American Drama and Film* (1999) utgör en kritik av Judith Butlers användning av crossdressing/drag som liknelse för att förklara hur kön/genus skapas. Audrey Brana Colby undersöker i avhandling *Acts Apart: Fantasy and Adult Performance of 'Otherness' in Four Interactive Environments* (2001) fyra olika »lekplatser« (playgrounds), varav en är Diane Torrs dragkingworkshop, där vuxna genom rollspel får agera »den andra« och där målet för deltagarna är att ta med sig sina erfarenheter från workshopen tillbaka till vardagslivet. Även Tara S. Pauliny använder dragkinguppträdanden som ett av flera exempel på det hon vill undersöka. Pauliny myntar begreppet »retorisk kvinna-till-man-drag« i sin avhandling i retorik *'I am Your King': A Theorization of Rhetorical Female-to-Male Drag* (2002) och definierar det som kvinnors användande av traditionellt maskulint kodade eller privilegierade former av retorik. Hon utsträcker drag till att inte bara handla om dragkings utan tar även kvinnliga akademiker, kvinnor med makt samt kulturellt marginaliserade kvinnor som exempel på kvinnor som använder sig av dragens retorik, det vill säga en queer användning av maskulinitet, för att uppträda i offentliga

folk – skinnknuttar, vanliga killar i jeans och tajt tröja och några snyggingar. En del kåkade pyttipanna, andra rökte och pratade med kompisarna som stod bredvid. Kyparna var sminkade. Senare på kvällen spelades »Tonight's the Night«. Kompisen som jag var där med sa att det var »signalen«. Vi gick

snabbt och satte oss på dansgolvet framför scenen. Snart tystnade alla och flera gjorde oss sällskap. Och så klev Lasse Flinckman ut på scenen i Zarah Leander-numret »Cabaret Paris«. Jag höll på att dö! Sedan den där kvällen sprang jag där säkert två gånger i veckan. Jag blev polare med en av kyparna – Camil-

la. När det var tjockt med folk kunde hon vara vansinnigt bitchig. Hon hade en visselpipa som hon blåste i för att komma fram med sin lastade bricka.²

2. Kalle Westerling, *La Dolce Vita: Tre år med drag* (Stockholm 2006), s. 23 f.

retoriska sammanhang. I alla dessa avhandlingar är det inte den specifika kulturella praktiken som fokuseras, vilket resulterar i att dragpraktiken som sådan förblir outforskad. Begreppet embodiment (förkroppsligande) är i fokus i Julie Hansons artikel »Drag Kinging: Embodied Acts and Acts of Embodiment« (2007). Hanson undersöker de förkroppsligade och kroppsliga effekterna av dragkinging.

Elizabeth A. Ruchti vänder sig emot uppfattningen att normativ maskulinitet (vit, heterosexuell, kristen maskulinitet) saknar markörer,¹⁰ och att den därför inte kan iscensättas av dragkings, i sin teatervetenskapliga avhandling *Gender Royalty: Kings, Queens, Patriarchs, and the Duke – Queering Normativity Through the Performance of Gender* (2006). Hon föreslår en metod, något hon kallar »Brechtian camp« som ett sätt att analysera och iscensätta normativ maskulinitet utifrån de marginaliserades perspektiv. Genom »Brechtian camp« blir normativiteten »den queera andra« i relation till aktörerna (performers) genom att metoden ger publiken möjlighet att både omfamna och kritisera den normativa maskuliniteten som uppförs på scen.

I Sverige publicerades 2007 Marianne C. Brandsaeters artikel »Venus Boyz – könns-queering i praksis?: om överskridelser og normative identiteter« som är en analys av dragkingdokumentären *Venus Boyz* (2001) i en festskrift till sociologen Eva Lundgren.¹¹

Sociologen Ann Kroon berör dragkings i sin avhandling *FE/MALE Asymmetries of Gender and Sexuality* (2007). Kroon har undersökt hur genus och sexualitet behandlas i den psykiatriska utredningen av transsexualism. Hon har funnit att FTM:s och MTF:s inte har samma möjligheter och tillgång till attribut för att representera sin könsidentitet. Hos FTM:s handlar det i hög grad om att representera sin könsidentitet genom kroppsliga tecken på manlighet såsom ansiktsbehåring och det är i relation till detta resonemang som Kroon diskuterar dragkings och hur de använder ansiktsbehåring som ett manlighetstecken.

Den mediala berättelsen

Dragkings i Expressen

SVERIGE 2005

När Deya Davidson, 29, byter kön

ändras också kroppsspråket.

Surfaren Paul breder gärna ut sig genom att sitta brett med benen.

Axlarna är lätt framåtskjutna, och när han ska titta åt sidan vrider han inte bara på nacken, utan på hela överkroppen. Fötterna vrids lätt utåt när han går och för varje steg sätts hälen i först.

Att (be)skriva dragkingliv

Halberstam har haft stor betydelse för dragkingforskningen och *The Drag King Book* (1999) och *Female Masculinity* (1998) utgör obligatorisk läsning för alla dragkingintresserade. I sin forskning placerar Halberstam in dragkingandet i en ram som utgörs av kvinnlig maskulinitet och hon använder New Yorks, San Franciscos och Londons dragkingscener som grund för sina teorier. Att förflytta fokus från denna »heliga triad« till andra geografiska kontexter var ett av målen för Donna Troka, Kathleen LeBesco och Jean Noble, redaktörer för antologin *The Drag King Anthology* (2002). Antologin innehåller bidrag från såväl USA som Australien och Storbritannien. Bidragen har olika former, alltifrån personliga berättelser om den egna dragkingpraktiken till teoretiska reflektioner över dragkingandet och dess olika möjligheter. Om dragkings tidigare främst beskrivits av forskare som inte själva dragkingar eller beskriver sin egen praktik, får man i *The Drag King Anthology* ta del av kungarnas egna berättelser om sitt dragkingande. Antologin innehåller en bra spridning av texter, både i relation till perspektiv på dragandet och varifrån författarna hämtar sitt material. Flera av bidragen är i dialog, eller går i polemik med Halberstams dragkingforskning och hennes begrepp kvinnlig maskulinitet.¹²

Förra året utkom den tyska dragkingantologin *Drag King. Mit Bartkleber gegen das Patriarchat* (Dragking. Med skägglim mot patriarkatet) (2007). Boken innehåller texter om, och av personer som dragkingar och fokuserar den tyska dragkingkulturen. Dragkingandet tolkas som en form av feministisk aktivism och boken är rikt illustrerad med fotografier, teckningar och seriestrippar på temat »dragkings«. Även jag läser in dragkingandet i Sverige i en historia av feministisk kulturell aktivism i artikeln »Dragkingkulturen – kvinnokulturens queera brorsa« där paralleller dras mellan kvinnokulturen i Sverige på 1970-talet och 2000-talets dragkingkultur.

– För att komma in i den rätta gångstilen brukar jag tänka att jag äger golvet, säger Deya.

Även attityden till livet ändras.

– Paul är självsäker och tvekar inte lika mycket på saker och ting som Deya kan göra. Deya mer mån om relationer. Paul bryr sig mest om att må bra och ha kul.

I vanliga fall faller Deya lätt in i den roll som kvinnor förväntas ha: Le mycket, bekräfta andra och inte framhäva sig själv. I rollen som man är det lättare att tillåta sig att ta plats.

– Via Paul har jag kommit i kontakt med sidor som jag inte brukade uttrycka, säger Deya Davidson. Nu

när jag har draggat ett tag kan ta in det i min vanliga roll också.

Deya har draggat i flera olika sammanhang - på scen, privatfester och ute på krogen.

– Folk blir ofta förvånade, men är bara vid något enstaka tillfälle som någon blivit provocerad.

I somras träffade Deya en kvi

Greg Nepeans avhandling *It's All Glamour... »The Halifax Drag Community: A Study of Identity, Community and Region«* (2005) är baserad på en studie av draggemenskapen i Halifax i Kanada. Avhandlingen är ovanlig då den är baserad på fältarbete och intervjuer med både dragqueens och dragkings som tillhör samma draggemenskap i Halifax.

Att forskaren är medlem i den gemenskap hon forskar om och skriver om sin egen dragpraktik är fallet i två avhandlingar som kom 2005 – *My Life as Mick Mounter: Performing Genders with the Chicago Kings* av Michelle Campbell och *The Disposable Boy Toys: Identity Transformation in a Drag King Community* av Eve Shapiro.¹³ Avhandlingarna är i teatervetenskap respektive sociologi och båda är baserade på längre fältarbeten i dragkinggrupper där forskarna själva är medlemmar. Campbell uppträder som Mick Mounter i gruppen The Chicago Kings och Shapiro som Noah Boyz i The Disposable Boy Toys i Santa Barbara. Campbells avhandling är en autoetnografisk studie av The Chicago Kings. Hon undersöker gruppen på olika nivåer – individnivå, som gemenskap och dess plats i queerhistorien. Hon studerar medlemmarnas genus, dragkaraktärer (personas) och sexualiteter och skapandet av en lesbisk campestetik. Hon undersöker även the Chicago Kings funktion inom queerkulturen i Chicago och dess betydelse för skapandet av ett lesbiskt rum i den vita bögdominerade stadsdelen Boystown och en lesbisk subkultur i Chicagos queerkultur.

I sin studie av The Disposable Boy Toys (DBT) finner Shapiro att dragandet av subversiva identiteter i den politiska feministiska miljö som DBT utgör har påverkat både medlemmarnas genusidentiteter och sexuella identiteter, men även deras politiska identiteter, och hon drar slutsatsen att oppositionella gemenskaper (oppositional communities) är centrala arenor för individens identitetsskapande (Shapiro, 2006:xiii). DBT jobbar politiskt för hbt-personers rättigheter genom sina shower och andra aktiviteter och Shapiro fokuserar på den sociala förändringsdimensionen i dragpraktiken i DBT.¹⁴

blev arg och undrade »vad det för fel på att vara kvinna«.

Jag är väldigt nöjd med att vara na. Men jag vill få lov att även a ett traditionellt manligt sätt att a. För det har inget med mitt bioska kön att göra, det är bara en yd. ...

len älskar att stå på scen och

ser drag som en möjlighet att prova olika roller. Hon har uppträtt som både bylsig hiphopare, slickad gogodansare och charmig pojkbands-sångare.

Arlen Rivera, 22, uppträdde senast i Allsång på Skansen. De hade gayterna i samband med Pridefestivalen, Annars uppträder hon med

gruppen Toy Boys. De mixar olika låtar och gestaltar bland andra Frank Zappa, Freddie Mercury och Per Gessle.

– Att man draggar behöver inte alls betyda att man vill vara man.

För mig handlar det snarare om att testa roller som man inte har annars.

I artikeln »Gender Fusion« (2005) får vi också ta del av en personlig berättelse – den om dragkingen Luigi. Indra Windh skriver tillsammans med Del LaGrace Volcano en text baserad på en performance de uppfört tillsammans.¹⁵ Windh beskriver sin dragkingkaraktär Luigi och sin nära relation till honom och sätter in dragkingandet i ett sammanhang av genuslek (gender play) och diskuterar i Butleriansk anda dragkingandets möjliga subversiva potential (Volcano & Windh, 2005:131ff).¹⁶

Windh och hennes dragkingkaraktär Luigi medverkar i den svenska dragkingdokumentären *Dragkingdom of Sweden* som 2002 markerade ett genombrott för dragkingandet i Sverige i och med releasefesten för filmen på Kägelbanan i Stockholm. När etnologen Malena Gustavson disputerade med sin avhandling *Blandade känslor: bisexuella kvinnors praktik och politik* 2006 var det den första avhandlingen som analyserade dragkings i Sverige. Gustavsons avhandling har som titeln antyder bisexualitet som sin huvudsakliga fokus. Dragkingandet är mer av ett sidospår som hon stötte på under sitt fältarbete som hon valde att följa upp. När hon genomförde intervjuer med bisexuella kvinnor fann hon att många av hennes informanter dragkingade. Hon valde att inkorporera informanternas dragkingpraktik som en del av sin analys av informanternas bisexualitet. Gustavson medverkade under en dragkingworkshop och fann att dragkingandet hade starka kopplingar till begär och till den bi-politiska rörelse som många av hennes informanter var en del av. Gustavson tolkar »dragking« som ett bisexuellt genus. Bisexuell har tidigare haft betydelsen tvåkönad/androgyn, och det är denna betydelse av bisexuell som genus som hon undrar om den kan förankras i samtiden. Hon ser dragkingandet som tvetydig genusframställning/obestämbar genusutförande.

– Många tar sin vanliga roll för självklar. Drag är ett skönt sätt att upptäcka att man kan vara på många olika sätt, tycker Arlen.

– Drag har hjälpt mig jättemycket att känna vad jag är bekväm med och inte.

Tidigare var Arlen mycket av vad hon beskriver som en »femmes«-tjej.

Då lå hon ner mycket tid och energi på sitt utseende.

– Jag tyckte om den perioden, jag gillade att smycka mig. Men på samma sätt trivs jag med mig själv nu när jag har en mer avslappnad inställning.

Egentligen borde alla få prova att byta kön för en dag, tycker Arlen.

– Det kanske är lite galet, men jag tycker att man borde ha dragkur för ungdomar på högstadiet så alla får testa. ...

Elina fascinerar över hur mycket folk anstränger sig för att visa vilken kön de tillhör. Själv blir hon ofta gen för kille men bryr sig inte om det.

Dragkingforskningens teoretiska inramning

Jag ser ett mönster i forskningen om dragkings. Forskningen sker inom huvudsakligen två teoretiska ramar. Forskningen skulle på ett övergripande plan kunna indelas i å ena sidan forskning som styrs av Judith Butlers teorier om drag och genusperformativitet (1990, 1993) i analysen av dragkings och å andra sidan forskning som tar sin utgångspunkt i teorier om sociala rörelser där dragkings och dragkingkultur undersöks i egenskap av gemenskaper (communities) och relateras till större institutionella sammanhang. I den forskning som sker i dialog med Butler ligger fokus på dragkings på en mikronivå där dragkings är intressanta mer som subjektspositioner snarare än handlade subjekt och de specifika kulturella praktikerna är av underordnad betydelse. När dragkingandet sätts i relation till social rörelseteori är dragkingandet intressant på en makronivå i relation till andra sociala rörelser och inte heller där läggs tillräcklig fokus på komplexiteten i de kulturella praktikerna. Forskningen som sker inom en ram som utgörs av social rörelseteori och den forskning som tar Butlers teorier som utgångspunkt är relevant, men också begränsande. Vad som saknas i forskningen om dragkings är, enligt min mening en sammankoppling av dessa två teoretiska utgångspunkter där den specifika kulturella praktiken sätts i fokus. Jag knyter an till forskningen om dragkingggemenskaper och vad jag hoppas kunna bidra med till forskningsfältet är en situerad analys av de specifika komplexa kulturella praktikerna där dessa praktiker och informanternas utsagor sätts i fokus. Jag vill situera praktikerna och undersöka dragkingandet som en del av en lokal queerkultur och dess relation till och funktion i en (queer)feministisk rörelse och historia. Med en queerteoretisk utgångspunkt inom ett feministiskt antropologiskt ramverk önskar jag utvidga dialogen mellan queerteori och feministisk antropologi, och upprätta en dialog mellan dessa och feministisk postkolonial teori i analysen av genusvariationer.

Jag tycker inte att det är konstigt att borsta ner sina ögonbryn eller att noppa dem. Inte heller att linbrösten i stället för att putta upp n med stålställningar och geléldar.

Elina Lindblom, 29, ser det som alla människor klär ut sig, hela n. Tjejer rakar benen och lägger

på en massa smink för att leva upp till förväntningarna på hur en kvinna ska se ut. Männen klär sig i bredaxlade kavajer och bygger upp musklerna på gym.

Elina är lång och smal, och tidigare har hon alltid gått och dragit i sina alldeles för korta, timglasformade tjejtrojeor.

– Sedan kom jag på att om jag går in på herravdelningen is tället så får jag tröjorna precis som jag vill ha dem.

Elina är dålig på att vara »tjejig». Det händer att hon blir tagen för kill. Men det är inget som Elina störs av. Snarare tycker hon att det är en intressant situation.

Om Päivi Grönros som the King fick inleda, så får A.J. och Joey i Dragonkings avsluta för att därigenom betona både kontinuitet och förändring i iscensättningar av dragmaskulinitet.

Med syntethår, silikonlim och en hoprullad tubsocka i kalsongerna står pojkbandet Dragonkings på scen inför skrikande fans. Händer sträcks fram mot killarna. När Joey gör sitt solo går han ner på knä för att komma närmare tjejerna i publiken. Lollo Rundkvist och Yona Kimhi, eller Joey och A.J som de heter på scen, är ena halvan av pojkbandet Dragonkings. Det gemensamma intresset för genusfrågor gjorde att de ... bildade bandet för ett och ett halvt år sedan. (*Helsingborgs Dagblad* 27 juli 2007)

Noter

1. Dragking är försvenskad version av den särskrivna engelska termen »drag king«. Jag har tidigare översatt drag king med dragkung i ett försök att skapa en svensk dragterminologi (Lööv, 2002, 2003). Dragkung har fördelen att det just är en svensk term skapad för att benämna kungar i Sverige. Nackdelen med termen är att ingen av mina intervjupersoner använder sig av den, vilket innebär att den kommer att behöva användas parallellt med att mina informanter använder andra termer. En annan nackdel med termen är att den genom sin något ovanliga konstruktion kan ha en störande effekt både i text och tal och dra uppmärksamheten från det som ska förmedlas. Jag föredrar av dessa skäl att använda ordet dragking framför dragkung. Parallellt med dragking kommer även ordet »kung« att användas, men då utan förledet drag. Dragking som verb – att dragkinga – är en anglicism vars användning även den kan vara problematisk. Jag har övervägt att använda mig av »draga« för att beskriva dragpraktiken, men detta har nackdelen att det inte beskriver vilken form av drag som åsyftas till exempel dragking- eller dragqueen-praktik. Draga är dock ett ord som används av mina informanter, till skillnad från ordet dragkung. Just nu har jag valt att använda dragkinga som benämning på dragkingpraktiken, men vilken term jag kommer att bestämma mig för att använda i avhandlingen återstår att se.
2. Performanceartisten Diane Torr hävdar att hon anordnade de första dragkingworkshoparna i USA samt myntade ordet dragking. Detta är något som kraftigt ifrågasatts av bland annat queerforskaren Judith Halberstam som inte önskar placera in dragkings ursprung i en heterosexuell performancehistoria där maskulinitetens relation till män inte problematiseras (1998).
3. I »Drag Kings and Subjects« ur *Acts of Passion: Sexuality, Gender and Performance* (1998) beskrivs Diane Torrs dragkingworkshop och hennes karriär som performanceartist (Torr & Czystelska, 1998).
4. Gayle Rubin nämner dragking som en form av butch-maskulinitet där dragkingen passerar som man (Rubin, 1992:470). Rubin menar att »drag king« och »drag butch« var två ord som användes för

– Jag kan gilla att leka med det här, och medvetet hålla kvar folk i förvirringen för att se hur de reagerar. Ofta svarar jag »vad tycker du?« om någon frågar vad jag är. ...

Till vardags har Katarina Larson, 26, en neutral, androgyn stil. Hon har testat även den riktigt tjejiga rollen, med långt hår, kort kjol och

rosa läppar.

– Tyvärr har jag faktiskt haft de mest obehagliga upplevelsorna när jag draggat till brudigt tjej. Folk kan vara väldigt sexistiska.

Men i kväll är hon Dan, en djup-sinnig poet. Det första steget är att skaffa en platt överkropp. Tidigare använde hon vanliga elastiska bin-

dor för att linda brösten. Men har hon skaffat en specialdesignad top för dragkings.

Nästa steg är omvänd tjejsminkning. I stället för att noppa ögonbrynen fyller hon i dem och gör dem bredare. Skäggstubben fixar hon genom att fylla i sitt eget ansiktsfyll med mascara eller genom att fä-

att beskriva maskulina lesbiska kvinnor i äldre amerikansk lesbisk kultur och hänvisar till ett lexikon över gayslang från 1972 – *The Queen's Vernacular* (Rubin, 1992:480).

5. Enligt Torr var tävlingen den första som hölls i Storbritannien (Torr & Czyzelska, 1998:236).

6. En version av artikeln ingår i *The Drag King Book* (1999).

7. Om female masculinity ska översättas till kvinnlig maskulinitet eller kvinnomaskulinitet kan diskuteras. Jag har valt att använda begreppet kvinnlig maskulinitet för att det tydligare än kvinnomaskulinitet konnoterar genus och genusuttryck, medan kvinnomaskulinitet ger mig malplacerade associationer till företeelser som kvinnokultur och kvinnokamp. Female masculinity kan uppfattas som ett begrepp vars innehåll är självklart, men om man går bortom definitionen »maskulinitet utan män« och frågar sig vad detta egentligen innebär är innebörden inte längre lika uppenbar. Jag uppfattar det som att Halberstam myntade begreppet för att synliggöra och avpatologisera maskulina kvinnor, både samtida maskulina kvinnor och maskulina kvinnor i historien. Detta tycker jag hon lyckas med. Problemet med begreppet är att det är oklart vem hon anser kan vara »kvinnligt maskulin«. Är det endast en kvinnokropp som kan ligga till grund för en kvinnlig maskulinitet, eller kan den kvinnliga maskuliniteten iscensättas av alla, oavsett kropp, och vad är det då som utgör den kvinnliga maskulinitetens kännetecken? Är kvinnlig maskulinitet den maskulinitet som uttrycks av en kvinnokropp, eller är kvinnlig maskulinitet en »genusstil« som kan uttryckas av alla kroppar? Detta är frågor som jag önskar diskutera vidare i ett annat sammanhang.

8. En version av artikeln ingår i *In a Queer Time and Place: Transgender Bodies and Subcultural Lives* (2005).

9. Att det skulle finnas en relation mellan filmen och dragkingkulturen som är möjlig att beskriva exakt hur den skapats anser Halberstam inte, men att relationen existerar menar hon är synligt i den form av king-maskulinitet som iscensätts av Austin Powers.

10. Att normativ maskulinitet sällan iscensätts konstaterar Halberstam (1999).

11. Niina Kuorikoski tar dragkingen Ivan som utgångspunkt för en diskussion av genus och sexualitetens eventuella flytande karaktär i TV-serien *L-word* i sin artikel »'Sexuality is fluid' or is it? An analysis of television's *The L Word* from the perspectives of gender and sexuality« (2008)

12. Se bland annat »Kinging in the Heartland; or, The Power of Marginality« av Thomas Piontek, »Walk Like a Man: Enactments and Embodiments of Masculinity and the Potential for Multiple Genders« av Sheila »Dragon Fly« Koenig och »Drag Kings in the New Wave: Gender Performance and Participation« av Kim Surkan.

13. Artikeln »Drag Kinging and the Transformation of Gender Identities« som är baserad på avhandlingen publicerades 2007 i *Gender & Society* 2007; 21; 250.

14. Även Leila J. Rupp och Verta Taylor visar i sin studie om drogorna på dragqueenklubben *The 801 Cabaret* (2003) att drag kan skapa nya sorters identiteter och gemenskaper. De menar att man kan se dragkonceptet som en form av »politisk strategi« inom ramen för kampen för lesbiska och homosexuella mäns rättigheter.

15. Performansen har bland annat uppförts på Stockholm Pride 2004 och Uppsala Queerfestival

fast hårstrån som klippts i små
ta bitar.

Katarina tycker att det är en fri-
d att vara dragking. Där kan hon
aka sina manliga sidor, som hon
är så bekant med sedan tidi-
e.

Jag har varit tjej så himla länge,
tycker det är dags att prova nå-

got annat.

När Katarina jobbade på dagis
blev det tydligt hur olika vi behand-
lar varandra beroende på kön.

– Av killarna förväntar man sig
ofta att de ska våga saker. Med tje-
jerna är man mer försiktig, de ska
helst vara lugna och ta ett större an-
svar än killarna.

Samtidigt tycker hon inte att den
traditionella killrollen är så mycket
friare än tjejrollen.

– Så jag är kluven till det här med
kön. Helst skulle jag önska att det
inte fanns.³

3. Fatima Grönlund, »Fyra Killar som är
ute och raggar: Drag-queens, visst, Men
drag-kings?«, *Expressen* 2005-09-25

samma år. Berättelsen om Luigi har även publicerats i *Mangrant/Play the Man* (2003) som är en antologi med texter om män med bilder av fotografen Britt-Marie Trensmar.

16. För diskussion av dragkingars subversiva potential med exempel från den svenska dragkingdokumentären *Dragkingdom of Sweden* (2002) se Anna Olovsson Löövs magisteruppsats i genusvetenskap *Kungliga omstörtanden: En analys av drag, maskulinitet och subversivitet i Dragkingdom of Sweden* (2003) samt Tiina Rosenbergs »Samtida genusvariationer«, *Kolliderande världar: konst och nya media* (2005). Se även genusvetaren Marieth Genbäcks magisteruppsats i genusvetenskap *Osynlig existens. En uppsats om kvinnors marginalisering inom HBT-samhället* (2003) för en diskussion av dragkings i Sverige och deras marginaliserade status i förhållande till dragqueens.

För diskussion av hårets och ansiktsbehåringens betydelse för dragkings se Anna Olovsson Löövs påbyggnadsuppsats i genusvetenskap *Betydelsebärande behåring: En diskursteoretisk analys av dragkungars artikulationer av hår och ansiktsbehåring* (2003). Se även dragkingen Charlotta Haldéns »Skägget gör mig fri« i *Tjejerna mot strömmen: berättelser av flator, bin och könsöverskridare* (2003) för en diskussion av skäggets betydelse för dragkings.

Källförteckning

- Bell, Shannon (1993): »Finding the Male Within and Taking Him Cruising. 'Drag-King-for-a-Day' at the Sprinkle Salon« i Arthur Kroker & Marilouise Kroker (red.), *The Last Sex: Feminism and Outlaw Bodies*, Hampshire & London 1993.
- Brandsaeter, Marianne C. (2007): »Venus boyz – könns-queering i praksis?: om överskridelser og normative identiteter« i Åsa Eldén och Jenny Westerstrand (red.), *Guts and Glory: Festskrift till Eva Lundgren*, Uppsala 2007.
- Butler, Judith (1990): *Gender Trouble: Feminist and the Subversion of Identity*, New York 1990.
- (1993): *Bodies That Matter: On the Discursive Limits of »Sex«*, New York 1993.
- Campbell, Michelle (2005): *My Life as Mick Mounter: Performing Genders with the Chicago Kings (Illinois)*, Evanston 2005.

Berättelse om en plats

RFSL Västerås

KASERNGATAN 16 I VÄSTERÅS

– Vi började med att gå i parken och dela ut information till folk på kvällarna... Bosse Sandberg, sekre-

terare i återbildade RFSL-Västerås berättar. Dessutom hade mår av killarna träffats tidigare när spelat teater tillsammans. Fast visste ingen om att den andra bög!

Premiärkvällen på valborgsrr soafton var det packat i de n redde lokalerna och långt fler

- Colby, Audrey Brana (2001): *Acts Apart: Fantasy and Adult Performance of 'Otherness' in Four Interactive Environments*, Evanston 2001.
- Drorbaugh, Elisabeth (1993): »Sliding Scales: Notes on Stormé DeLarverie and the Jewel Box Revue, the Cross-Dressed Woman on the Contemporary Stage, and the Invert« i Leslie Ferris (red.), *Crossing the Stage: Controversies on Cross-Dressing*, London & New York 1993.
- Ferris, Leslie (1993): »Introduction: Current Crossings« i Leslie Ferris (red.), *Crossing the Stage: Controversies on Cross-Dressing*, London & New York 1993.
- Genbäck, Marieth (2003): *Osynlig existens. En uppsats om kvinnors marginalisering inom HBT-samhället*, opublicerad magisteruppsats i genusvetenskap, Stockholms universitet 2003.
- Gustavson, Malena (2006): *Blandade känslor: bisexuella kvinnors praktik och politik*, Göteborg 2006.
- Halberstam, Judith (1997): »Mackdaddy, Superfly, Rapper: Gender, Race, and Masculinity in the Drag King Scene«, *Social Text* nr. 52/53, 1997.
- (1998): *Female Masculinity*, Durham & London 1998.
- (2001): »Oh Behave! Austin Powers and the Drag Kings«, *GLQ*, vol. 7, nr. 3, 2001.
- (2005): *In a Queer Time and Place: Transgender Bodies and Subcultural Lives*, New York 2005.
- Haldén, Charlotta (2003): »Skägget gör mig fri«, i Ninni Hedman och Karin Oscarsson (red.), *Tjejerna mot strömmen: berättelser av flator, bin och könsöverskridare*, Stockholm 2003.
- Hanson, Julie (2007): »Drag Kinging: Embodied Acts and Acts of Embodiment«, *Body & Society*, vol. 13, nr. 1, 2007.

ingörerna hoppats på strömdet till.

FSL-Västerås är ingen ny förening. Historien om när mörk kvartman där man knappt blev inpt, var vad jag hade med mig gaget när jag kom dit. Istället det hela av stapeln i en gamkasernbyggnad där fritidsför-

valtningen släppt till lokalen till olika föreningar. ...

Kvällen förgylldes lite extra av tillströmmande (!) flickor och pojkar från Västerås Rugbyklubb (!) som hade fest bredvid, men tyckte det var mer spännande hos bögarne.

– Jasså, man trodde ju att... ja, fikusar, va, dom trodde man ju inte

var så här, va... Men nu har man ju sett att ni ju är riktigt schyssta ju...

Jojo. Det är sånt som är »information« om homosexualitet på vardagsplanet. En del av rugbytjejerna tog sig en discoväng också hos RFSL, gossarna däremot tittade storögt på.

- Hull, Gloria T., Patricia Bell Scott & Barbara Smith (1982): *All the Women are White, All the Blacks are Men, but Some of Us are Arave: Black Women's Studies*, Old Westburg, New York 1982.
- Hölje, Katarina (2007): »Ljuset på Dragonkings: Pop med drag«, *Helsingborgs Dagblad*, 2007-07-27.
- Koenig, Sheila »Dragon Fly« (2003): »Walk Like a Man: Enactments and Embodiments of Masculinity and the Potential for Multiple Genders«, *The Drag King Anthology*, Troka, Donna m fl. (red.), New York, London & Oxford 2003.
- Kroon, Ann (2007): *FE/MALE Asymmetries of Gender and Sexuality*, Uppsala 2007.
- Kuorikoski, Niina (2008): »'Sexuality is Fluid' or is it? An Analysis of Television's *The L Word* from the Perspectives of Gender and Sexuality«, *interalia: a journal of queer studies* nr. 2, 2008.
- Lööv, Anna Olovsdotter (2003a): *Betydelsebärande behåring: En diskursteoretisk analys av dragkungars artikulationer av hår och ansiktsbehåring*, opublicerad påbyggnadsuppsats i genusvetenskap, Stockholms universitet 2003.
- (2003b): *Kungliga omstörtanden: En analys av drag, maskulinitet och subversivitet i Dragkingdom of Sweden*, opublicerad magisteruppsats i genusvetenskap, Stockholms universitet 2003.
- (2008): »Dragkingkulturen – kvinnokulturens queera brorsa«, *Trikster*, nr 1, 2008.
- Maltz, Robin (1998): »Real Butch: The Performance/Performativity of Male Impersonation, Drag Kings, Passing as Male, and Stone Butch Realness«, *Journal of Gender Studies*, vol. 7, nr. 3.

– Ja, asså fikusar, va...

Västerås fikusar kan i alla fall känna sig nöjda med sitt arbete. Var tjejeerna däremot håller hus var frågan. Inte en RFSL-tjej så långt ögat nådde. Förutom »Åsa« förstås, men han tog av sig peruken senare på kvällen.⁴

4. Revolt nr 7 1983, s. 60 f.

Berättelse om en plats

Venice

STOCKHOLM

Äntligen har Stockholm fått tillbaka de stora Transbalerna! På diskotek Venice arrangerade en Coccinelle-

tävling i mars. Ett trettiotal pojkar i kvinnoutstyrsel fjantade runt dansgolvet i två timmar. Trots dåliga organisationen av tävlingen kunde en vinnare koras och bjuda på resa till Nice som pris.

I juryn satt Sigsten Herrgård och Björn Axén från stans gay societet, tillsammans med olika bara

- Murray, Sarah E. (1994): »Dragon Ladies, Draggin' Men: Some Reflections on Gender, Drag and Homosexual Communities«, *Public Culture*, vol. 6, nr 2, 1994.
- Newton, Esther (1972): *Mother Camp: Female Impersonators in America*, Chicago 1972.
- (2000): »Dick(less) Tracy and the Homecoming Queen: Lesbian Power and Representation in Gay Male Cherry Grove« (1996) i *Margaret Mead Made Me Gay: Personal Essays, Public Ideas*, Durham and London 2000.
- Pauliny, Tara Suzanne (2002): 'I Am Your King': *A Theorization of Rhetorical Female-to-Male Drag*, diss. The Ohio State University 2002.
- Piontek, Thomas (2003): »Kinging in the Heartland; or, The Power of Marginality«, *The Drag King Anthology*, Donna Troka m fl. (red.), New York, London & Oxford 2003.
- Rosenberg, Tiina (2005): »Samtida genusvariationer«, *Kolliderande världar: konst och nya media*, Hagdahl, Peter & Anne Joki-Jakobsson (red.), Stockholm 2005.
- Rubin, Gayle (1992): »Of Catamites and Kings: Reflections on Butch, Gender, and Boundaries«, *The Persistent Desire: A Femme/Butch Reader*, Joan Nestle (red.), Boston 1992.
- Ruchti, Elisabeth A. (2006): *Gender Royalty: Kings, Queens, Patriarchs, and the Duke: Queering Normativity Through the Performance of Gender* (John Wayne), diss. Ohio University 2006.
- Rupp, Leila J. & Verta Taylor (2003): *Drag Queens at the 801 Cabaret*, Chicago & London 2003.
- Sandström, Robert (1979): »Päivi, kvinnlig drag-showartist: – Mannen är lika förtryckt som kvinnan!«, *Revolt* nr 6, 1979.

och kläddesigners. Segraren blev
Ståhl iförd svart sorgklän-
g med knallröd peruk à la punk.
Håret stod Kalle Söderholm, en
Stockholms duktiga frisör. På
en ser vi frisörens alla flickor
i de äntrade diskoteket.⁵

Berättelse om en plats

Sinkadus

MALMÖ

I RFSL-Malmö finns sedan något
år kabarégruppen »Sinkadus (av
fornfr. conque, och duos, två), en

femman och en två i ett slag i tär-
ningsspel (ex. brädspel); äv. örfil.
Populärt: slump.»

Under Homosexuella Frigörelse-
veckan 1984 gjorde malmögrup-
pen åtta bejublade föreställningar
i Stockholm. Innan var de betänk-
samma: skulle det här verkligen
duga för huvudstadspubliken? Det

- Shapiro, Eve (2005): *The Disposable Boy Toys: Identity Transformation in a Drag King Community*, Santa Barbara 2005.
- (2007): »Drag Kinging and the Transformation of Gender Identities«, *Gender & Society* vol. 21, nr. 2, 2007, s. 250-271.
- Shiller, Romy Sara (1999): *A Critical Exploration of Cross-Dressing and Drag in Gender Performance and Camp in Contemporary North American Drama and Film*, diss. University of Toronto 1999.
- Solomon, Alisa (1993): »It's Never Too Late to Switch: Crossing toward Power« i Leslie Ferris (red.), *Crossing the Stage: Controversies on Cross-Dressing*, London & New York 1993.
- Surkan, Kim (2003): »Drag Kings in the New Wave: Gender Performance and Participation« i Donna Troka m fl. (red.), *The Drag King Anthology*, New York, London & Oxford 2003.
- Thilmann, Pia, Tania Witte & Ben Rewald (2007): *Drag kings: Mit Bartkleber gegen das Patriarchat*, Berlin 2007.
- Torr, Diane & Jane Czyzyselska (1998): »Drag Kings and Subjects«, i Nina Rapi & Maya Chowdhry (red.), *Acts of Passion: Sexuality, Gender and Performance*, New York, London & Oxford 1998.
- Troka, Donna, Kathleen LeBesco & Jean Noble (2003): *The Drag King Anthology*, New York, London & Oxford 2003.
- Volcano, Del LaGrace & Judith »Jack« Halberstam (1999): *The Drag King Book*, London 1999.
- & Indra Windh (2005): »Gender Fusion«, i Iain Morland & Annabelle Wilcox (red.), *Queer Theory*, Basingstoke 2005.
- Windh, Indra. 2004: »Min man/My Man«, i Britt-Marie Trensmar (red.), *Mangrant/Play the Man*, Älvsjö 2004.

gjorde det. – Det var helt suveränt, säger Leon Wahlberg, en av gruppens medlemmar om den upplevelsen. Förutom detta och föreställningar på RFSL-Malmö's café har man också hunnit med Bian/Folkets Bios homofilmfestival, Halmstad, och RFSL-kongressen i Linköping. På Bian var publiken blandad

och genväret mer frågande. En ren bögpubliksvärar bättre, spelar mot, säger Leon. Ändå tycker han att det var härligt att spela på Bian. Halmstad var det däremot värre med. Delar av publiken var full och utan stor scenvana hade gruppen svårt att ta den sortens motspel från publiken. ...

Vid den föreställning jag ser på caféet i Malmö är publiken så blandad och genväret lik Själv har jag roligt åt mycket reställningen som är ny för vå Inledningen består av vad jag vara Macbethska häxor, men istället är valkyrior. ... Som 81 lets moralister gnager de på b

är vad som är kvar av frihe-
. men oj, vad dåliga i magen
lir sen. Tolkningen är mer än
visar det sig sen, men, »det
vå tanter som sa samma sak
en föreställning«. Ur bengna-
et reser man sig och går via
är den jag är över till bilder ur
liv. När läderbögen och fjollan

efter en stunds ömsesidigt förakt
lyckas räcka varann handen är det
riktigt rätt. Till hösten blir det före-
ställningar under årets frigörelse-
vecka. Det kan behövas, så många
moralister som vill fram och gnaga
på våra ben just nu.⁶

6. Revolt 7 85, s. ???

